

برنامه ریزی راهبردی، برای سامان دهی بازارهای سنتی ایران (مطالعه موردی: بازار سنتی تبریز)

علی زنگی آبادی^۱، جابر علی زاده^۲، بهزاد رنجبرنیا^{۳*}

^۱دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

^۳دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

تاریخ پذیرش: ۹۱/۲/۵

تاریخ دریافت: ۹۰/۱۱/۲۰

چکیده

معماری پوشیده بازارهای شهری ایران، نتیجه تداوم تجربه‌های ارزش‌مندی است که انطباق با محیط و هم‌چنین انطباق با عملکردهای گوناگون بازار به وجود آمده‌اند. در این معماری تلاش بی‌نظیری برای ایجاد یکپارچگی و وحدت در فضاهای گوناگون بازار صورت گرفته است. نحوه اتصال فضاهای بزرگ و کوچک با محور اصلی بازار مجموعه به هم پیوسته، یکپارچه و منسجمی را پدید آورده است که در جهان بدیل ندارند. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی است که به بررسی بازار تاریخی تبریز از جنبه‌های حفاظت و انسان‌ساخت، عناصر اجتماعی-اقتصادی، طراحی شهری، کاربرد اراضی توسعه محیط‌های بازار و امکانات دسترسی به بازار، از طریق تکنیک تحلیلی سوات پرداخته است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که بازار سنتی تبریز ظرفیت بالایی را برای توسعه و بهتر شدن دارد. نقاط قوت و فرصت‌های این بازار بر نقاط ضعف و تهدیدهای آن برتری نسبی دارد، به صورتی که راهبرد برتر برای سامان‌دهی بازار تبریز از نوع راهبردهای تهاجمی است.

واژگان کلیدی: تکنیک سوات، برنامه‌ریزی راهبردی، بازار سنتی تبریز.

Strategic planning to redevelop the Iranian traditional markets (A case study : Tabriz traditional market)

Ali Zangiabadi

Associate Prof, Geography and Urban Planning, University of Isfahan

Jaber Alizadeh

M.A. Student, Geography and Urban Planning, University of Isfahan

Behzad Ranjbarnia

M.A. Student, Geography and Urban Planning, University of Isfahan

Abstract:

The covered architecture of Iranian urban markets is the result of continuation of valuable experiences which have been created in compliance with the environment and also various functions of the market. In this architecture, incomparable efforts have been made to create a unity in different spaces of market. The method of connection of large and small spaces with the market as the main pivot, has crated an interconnected and integrated collection which is unique in the world. The present research is of descriptive-analytical type which has dealt with the historical market of Tabrize from the perspectives of preservation and human construction, social and economic elements, urban design, application of lands, development of market environments and possibilities of access to market through substantively Weighted Analytical Techniques (SWOT). The results show that Tabriz traditional market has a high capacity for development and betterment. The strengths and opportunities of this market has a relative superiority over weak points and its threats such that the superior strategy for redevelopment of Tabriz market is of the type of aggressive strategies.

Keywords: SWAT Technique, Strategic Planning, Tabriz Traditional Market.